Anti-pestprotocol

Sept 2024-2026

Groevenbeek
Christelijk College

Voorwoord

Dit is het anti-pestprotocol van het Christelijk College Groevenbeek. Op Groevenbeek vinden wij dat alle leerlingen en medewerkers recht hebben op een veilig leef- en leerklimaat in en rond de school, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Respect voor elkaar is een kernbegrip. Voor pestgedrag is in onze school geen ruimte. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Sinds 1 augustus 2015 is de wet 'sociale veiligheid op school' in werking gegaan. Deze wet verplicht scholen om pesten effectief aan te pakken. Dit anti-pestprotocol maakt hier onderdeel van uit. Het anti-pestprotocol geeft leerlingen, ouders en medewerkers binnen Groevenbeek duidelijkheid over hoe gehandeld wordt in het geval van pestsituaties of respectloos gedrag op school.

Binnen Groevenbeek vinden wij het belangrijk dat leerlingen respectvol met elkaar omgaan en leren om elkaars en hun eigen grenzen aan te geven. Hierom maken wij gebruik van de training Life@school.

Dit anti-pestprotocol bestaat uit een verduidelijking van begrippen, een stappenplan hoe het pesten aan te pakken, en een toelichting bij diverse onderdelen van het anti-pestprotocol. In de bijlage vind je de begrippenlijst.

De anti-pestcoördinatoren,

A. van Dijk	A. van Beek	L. de Bolster
vmbo Putten	*atheneum/havo Ermelo*	*vmbo Ermelo*

**Om de tekst overzichtelijk te houden staat overal hij/zijn/hem waar eigenlijk hij/zij of zijn/haar of haar/hem zou moeten staan. Het woord ouders heeft betrekking op ouder(s) én verzorger(s))*

Inhoud

Voorwoord 2

1. Preventie 4

2. Stappenplan bij (vermoeden van) pesten 5

3. Tips bij digitaal pesten 8

4. Verwachtingen van ouders, leerlingen en school 9

Bijlage 1 – Begrippen 10

Bijlage 2 – Vormen van pesten 11

Bijlage 3 – Rollen bij pesten 12

1. Preventie

De aanpak op Groevenbeek is in eerste instantie gericht op het voorkomen van pestsituaties op school. Er zijn omgangsregels opgesteld die zijn vastgelegd in het leerlingenstatuut, de spelregels en het anti-pestprotocol.

De mentor
Elk jaar worden de spelregels en het anti-pestprotocol in de mentorles met de leerlingen besproken. De mentor maakt duidelijk dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken gezien moet worden, maar als hulp bieden of vragen.

Als een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij in een groepsgesprek aandacht aan pestgedrag. Hierbij worden de rollen van de pestende leerling, de gepeste leerling en de meelopers benoemd.

In een klas kan een mentor (eventueel met ondersteuning van de anti- pestcoördinator) de no-blame-methode toepassen. Als daar aanleiding voor is wordt er een sociaal net gevormd rond een leerling, die niet goed in de groep ligt. Er hoeft nog geen sprake van pestgedrag te zijn.

Life@School
Op Groevenbeek werken we met het programma Life@School. Dit programma is onderdeel van de preventieaanpak van pesten. Alle brugklasleerlingen volgen de training life@school. De doelstelling van Life@school is het ontwikkelen van positief sociale vaardigheden door middel van ‘fysieke’ oefeningen. Het vinden van je eigen plek en het accepteren van plekken van anderen binnen de klas/school speelt ook een rol. Belangrijke aspecten van de training zijn: zelfbeheersing, zelfreflectie en zelfvertrouwen.

Daarnaast worden onderdelen van Life@school toegepast in de mentorlessen.

Overige activiteiten
Elk jaar verzorgt iedere afdeling een programma waarmee de leerlingen bewust gemaakt worden van pestgedrag, de gevolgen daarvan en de verantwoordelijkheid die zij zelf hierbij hebben. Bij die activiteiten is er ook aandacht voor preventie bijvoorbeeld door middel van lessen over het verantwoord gebruiken van social media.

De schoolleiding zorgt ervoor dat er in en rond het gebouw geen onveilige plekken zijn en zorgt voor voldoende toezicht is van volwassenen tijdens pauzes.

Vragenlijst veiligheid
Om een goed veiligheidsbeleid te kunnen voeren, is het essentieel dat wij als school weten hoe het met de beleving van sociale veiligheid op school gesteld is. Om dit gevoel van leerlingen in kaart te brengen, zal er jaarlijks anoniem een vragenlijst bij alle leerlingen worden afgenomen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een goed meetinstrument, Op basis van de uitkomsten kan het beleid rondom sociale veiligheid worden geëvalueerd en waar nodig worden bijgesteld.

2. Stappenplan bij (vermoeden van) pesten

Het is belangrijk om pesten aan te pakken en om te buigen naar respectvol gedrag:

1. Het is traumatisch voor het gepeste kind en sommige omstanders
2. De sfeer in de klas verslechtert
3. De schoolresultaten kunnen minder worden
4. Leerlingen leren verkeerd sociaal gedrag aan
5. Elk kind moet zich veilig kunnen voelen op school

Vanwege bovenstaande redenen is het volgende stappenplan opgesteld.

Stap 1: we onderzoeken of er sprake is van ruzie of pesten

Bij ruzie gaat het om verschillende belangen. Bij pesten kan het ook om verschillende belangen gaan, maar is ook de intentie bij de pester aanwezig de gepeste fysiek en/of mentaal te beschadigen. Hieronder de stappen bij een voortslepende ruzie/eerste signalen van pesten:

- Inlichten ouders (door de mentor);
- Verwerken oud-zeer in mediation, (zie bijlage 1) aandacht geven aan waar het werkelijk om gaat;
- Afloop mediation (zie begripsbepaling) met ouders bespreken.
- Afspraken maken om nieuwe ruzies te voorkomen en daarop een belonings- en sanctiesysteem te zetten.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de conflicthebbers zijn we klaar. Zo niet dan gaan we verder met stap 2.

Stap 2: er is sprake van pesten en de anti-pestcoördinator wordt betrokken

Hieronder volgen de stappen:

- Mediation tussen pester en gepeste;
- Wat is er gebeurd, volgens beide leerlingen (verhaal laten doen);
- Welk gevoel leverde dat bij beiden op;
- Wat is de behoefte nu (voor beide leerlingen);
- Oplossingen bedenken en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn;
- Evaluatiemomenten afspreken, indien nodig.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste zijn we klaar en lichten we alle betrokkenen in. Zo niet dan gaan we verder met stap 3.

Stap 3: we activeren het signaleringssysteem

Dit doen wij door:

- Aan leerlingen te vragen pesten aan te geven bij de mentor/ anti-pest coördinator;
- Ouders vragen pesten te melden;
- Mentor en docenten pesten te laten melden via magister.

Als pesten is gesignaleerd, worden de volgende stappen (acties) ondernomen:

- Melding naar ouders van gepeste en pester/meelopers dat er een pestsituatie is;
- Mediationgesprek;
- Alle betrokken ouders informeren over de afloop en de afspraken m.b.t. het mediationgesprek;
- Indien gewenst gesprek in de klas waarbij gevraagd wordt om respectvol gedrag naar elkaar (zie spelregels) en bijzonderheden te melden bij de mentor en/of anti-pest coördinator;
- Met regelmaat evaluatiemoment plannen. Nadruk komt dan steeds meer te liggen op wat de factoren zijn, dat het (steeds) beter gaat;
- Voortgang bespreken, mentor en anti-pest coördinator en bijhouden in Magister.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste zijn we klaar en lichten we alle betrokkenen in. Zo niet dan gaan we verder met stap 4.

Stap 4: in gesprek en sancties voor pesters en meelopers

Bij deze stap horen de volgende acties:

- Aanspreken ouders van pesters en meelopers op het gedrag van hun kind, want niet alleen voor gepeste, maar ook voor pesters en meelopers is de situatie niet gezond. Het pesten moet stoppen.
- Bestraffen van pestgedrag plus gesprek na schooltijd en ouders informeren.
- Regelmatig een contactmoment over de goede momenten.
- Groepsoefeningen doen om de groepsbinding te versterken (gebruik maken van de input vanuit de mentortraining en life@school).

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste zijn we klaar en lichten we alle betrokkenen in. Zo niet dan gaan we verder met stap 5.

Stap 5: vervolggesprek en sancties voor pesters

- Ouders en leerling duidelijk maken, dat pesten nu gaat leiden tot sanctie, dit kan een interne maatregel of externe schorsing betreffen. Dit gesprek wordt gevoerd door de teamleider, en anti-pest coördinator.
- Mogelijkheid van externe hulp bespreken met ouders en leerling.
- Regelmatig een contactmoment over de goede momenten.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste zijn we klaar en lichten we alle betrokkenen in. Zo niet dan gaan we verder met stap 6.

Stap 6: een andere plek voor de pester

- Tijdelijke overplaatsing / time-out van de pester naar een andere klas om de eigen klas veiligheid te bieden.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste zijn we klaar en lichten we alle betrokkenen in. Zo niet dan gaan we verder met stap 7.

Stap 7: het schorsen van de pester

- Schorsing van de pester: als ouders zich onttrekken aan hun verantwoordelijkheid wordt intern besproken welke mogelijke vervolgstappen er genomen moeten worden.
- De reden van schorsing bespreken met de klas. Opletten dat de klas niet de gepeste de schuld gaat geven.
- Als de pester weer in de klas komt, eventueel de pauze niet in de aula laten doorbrengen. Indien nodig (bescherming gepeste) moet de pestende leerling zich voor schooltijd eerder melden en mag hij/zij later pas weg. Tijdens deze momenten kan de mentor de band met de leerling verstevigen. Dit voorkomt wrokgevoelens. Als pester aangeeft, dat dit niet meer nodig is, kan hem/haar dit vertrouwen geschonken worden.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste zijn we klaar en lichten we alle betrokkenen in. Zo niet dan gaan we verder met stap 8.

Stap 8: de pester wordt verwijderd van school

- Verwijdering van school volgens de juiste juridische procedures.
- Eventueel nog afsluitend gesprek leerling en ouders.

Bij schorsing en/of verwijdering volgt Groevenbeek nauwkeurig de juridische regels.

3. Tips bij digitaal pesten

Het digitaal pesten gebeurt meestal in buitenschoolse situaties maar dit gaat vaak samen met pesten in de "echte wereld". Wanneer er door leerlingen of ouders wordt gemeld dat er sprake is van digitaal pesten, worden de ouders van de pesters hiervan op de hoogte gesteld. Verder worden de stappen gevolgd zoals deze zijn opgenomen in het protocol.

Groevenbeek heeft een aantal tips met betrekking tot digitaal pesten:

- We adviseren leerlingen om met ouders te bespreken dat digitaal pesten plaatsvindt. Voor de leerling: het is nooit jouw schuld dat een ander iets vervelends naar jou toestuurt op internet. Niemand heeft het recht om jou te pesten!
- Voor de ouders: sommige kinderen vertellen niet dat ze gepest worden via internet, omdat ze bang zijn dat ze niet meer mogen internetten. Maak duidelijk, dat uw kind gewoon mag blijven internetten!
- Bewaar alles wat met digitaal pesten te maken heeft.
- Reageer niet op het cyberpesten. Scheld ook niet terug.
- Blokkeer mensen die jou pesten op internet.
- Bij vervelende filmpjes/foto's kun je de tips volgen op www.vraaghetdepolitie.nl. Als je aangifte wilt doen, doe dan eerst aangifte voordat het filmpje/foto verwijderd wordt (i.v.m. bewijsmateriaal).
- Meld het (digitaal)pesten door medeleerlingen op school. We starten dan met het stappenplan.

4. Verwachtingen van ouders, leerlingen en school

Een goede samenwerking en communicatie tussen school en ouders vinden wij erg belangrijk. Hieronder wordt beschreven wat ouders van ons als school kunt verwachten en wat wij van ouders en onze leerlingen verwachten.

Wat mogen ouders verwachten van Groevenbeek?
Ouders mogen verwachten dat iedereen binnen Groevenbeek respectvol omgaat met hun zoon of dochter (kind) en met hen als ouder. Doet er zich een probleem voor op school, dan mag een ouder van het team verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaat. Het team heeft de ouder ook nodig om tot een goede oplossing te komen, die past bij hun zoon of dochter. Dit geldt ook voor de andere leerlingen (kinderen), hun ouders en de school.

Wat verwacht Groevenbeek van ouders?
Het oplossen van conflicten tussen leerlingen is zelden een probleem als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd. Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- De ouder spreekt in het bijzijn van hun zoon of dochter niet negatief over andermans opvoeding en andermans kind.
- De ouder spreekt met respect over de docent met zijn/haar kind, dit doet de docent andersom ook.
- De ouder bespreekt zorgen omtrent het welzijn van hun zoon/dochter met de mentor. De mentor kan binnen school verdere ondersteuning zoeken. Uitgangspunt daarbij is dat de ouder in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor hun kind, maar ook goed is voor de andere leerlingen (kinderen).

Wat verwacht Groevenbeek van leerlingen?
Wij verwachten van de leerlingen dat zij eerst het conflict zelf proberen op te lossen. Als dit niet lukt, vraag dan hulp aan in eerste instantie de mentor of een andere medewerker binnen school.

Samengevat
Bij problemen van pesten of agressie zal het team, leerlingen en ouders hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden, die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van het schoolteam en ouders is daarbij van groot belang!

Bijlage 1 – Begrippen

Plagen
Je kunt van plagen spreken, als beide partijen even sterk zijn en er niet gesproken kan worden van een slachtoffer en een dader. Plagen gebeurt vaak bij jongeren die elkaar mogen. De plager heeft niet de intentie om de geplaagde te beschadigen.

Ruzie/conflict
Ruzie maken wordt door leerlingen en ouders nog wel eens benoemd als pesten. Hoewel een ruzie geen pesten is, kan een niet opgeloste ruzie soms wel tot pesten leiden. Een ruzie is een conflict tussen mensen over een behoefte of over wat rechtvaardig is.

Pesten
Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meerdere klas of schoolgenoten, die niet in staat is/zijn zichzelf te verdedigen, met als gevolg dat die persoon buiten (een deel van) de groep komt te staan.

Plagen wordt pesten
Plagen wordt pesten als de geplaagde aangeeft een bepaalde actie en/of woorden onprettig te vinden en de plager niet stopt en toch doorgaat.

Mediation
In dit anti-pestprotocol wordt gesproken over mediation. De mediationstappen die we op school toepassen zijn:

1. Wat is er gebeurd, volgens beide leerlingen (verhaal laten doen);
2. Welk gevoel leverde dat bij beiden op;
3. Wat is de behoefte nu (voor beide leerlingen);
4. Oplossingen en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn;
5. Evaluatiemomenten afspreken, indien nodig

Bijlage 2 – Vormen van pesten

Vormen van pesten

- Buitengesloten worden
- Negeren
- Roddelen
- Belachelijk maken
- Uitlachen en schelden
- Spullen afpakken of kapot maken
- Achtervolgen en bedreigen
- Slaan, schoppen, duwen en porren

Vormen van digitaal pesten

- Anonieme berichten sturen via social media
- Schelden, roddelen en bedreigen via social media
- Zonder toestemming foto's van anderen online plaatsen of versturen
- Privé-gegevens op een site plaatsen
- Wachtwoorden misbruiken
- Haat profielen of fake accounts aanmaken

Signalen van een gepeste leerling

- Lijken vaak geen vrienden te hebben
- Worden minder vaak gekozen
- Hebben geen zin om naar school te gaan
- Proberen vaak in de buurt van een volwassene te blijven
- Zijn angstig en onzeker
- De schoolresultaten verminderen
- Vertonen volgzaam gedrag (en worden daar vervolgens mee gepest)
- Proberen af te kopen met snoep of geld
- Vertonen angstig of agressief gedrag

Andere signalen voor een docent

- Plagen of zuchten van klasgenoten
- In de nabijheid van volwassenen verblijven
- Verhullend schermgebruik.

Het belang van het herkennen van signalen

Het is belangrijk om als ouder/docent signalen te herkennen die door een gepeste leerling worden afgegeven, omdat leerlingen niet altijd aangeven dat ze worden gepest. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Het is een geleidelijk proces van plagen naar pesten
- Teleurstelling en schaamte om ouders in te lichten
- Angst voor een beschuldiging ('waarom zeg je niets terug?")
- De problemen worden groter wanneer er over gesproken wordt (klikken)
- Niet mogen vertellen van de pester (bedreiging)

Bijlage 3 – Rollen bij pesten

1. De gepeste leerling.
De gepeste leerling heeft regelmatig te maken met voor hem zeer hinderlijk of bedreigend gedrag van anderen en lijdt daar onder. Praat vaak niet over wat er gebeurt – uit schaamte, angst voor verergering of vanuit het idee dat je niet mag klikken.

2. De pestende leerling
De pestende leerling probeert de eigen positie te versterken door een ander te kleineren en daarmee de leiding in de groep te nemen. Krijgt vooral kansen, in een onveilige omgeving. Is zelden schuldbewust.

3. De meeloper
Een meeloper doet af en toe actief of passief mee met pesten uit angst zelf slachtoffer te worden of om een prettige plaats in de groep te behouden. Voelt zich vaak wel schuldig.

4. *De zwijgers (omstanders)*
De omstanders weten dat er gepest wordt, maar doen er niets aan. Dat kan zijn uit angst of uit onverschilligheid.

5. *De (aspirant) helpers*
De aspirant helpers zijn de leerlingen die de gepeste wel willen helpen, maar niet precies weten hoe, of er huiverig voor zijn uit angst om zelf gepest te worden.

6. *De ouders*
De ouders van een gepeste leerling weten vaak niet wat er speelt. Als zij dit wel te weten komen, weten zij niet goed wat zij eraan kunnen doen. De ouders van een pestende leerling weten vaak niet dat hun zoon of dochter zich zo gedraagt. Zij keuren dit gedrag meestal (sterk) af.
De ouders van meelopers voelen zich vaak minder betrokken bij het probleem, maar hechten wel belang aan een veilig schoolklimaat.

7. De mentor
De mentor is verantwoordelijk voor een veilig leef- en leerklimaat in zijn klas of mentorgroep. Hij zorgt voor preventieve activiteiten, is alert op signalen van pestgedrag en onderneemt actie als een leerling in zijn groep gepest wordt.

8. De teamleider
De teamleider is verantwoordelijk voor een veilig leef- en leerklimaat binnen zijn afdeling. Hij geeft de mentor advies en neemt zo nodig disciplinaire maatregelen tegen een pestende leerling.

9. De anti-pest coördinator
De anti-pest coördinator is aanspreekpunt binnen school voor leerlingen en ouders als het om pestsituaties gaat. Hij behartigt belangen van ouders en leerlingen in het kader van pesten. Dit houdt in dat de anti-pestcoördinator een aanspreekpunt is voor leerlingen, die worden gepest, voor hen die willen praten over een situatie waarin ze gepest worden en voor ouders die vragen hebben over pesten. Waar nodig geeft de anti-pestcoördinator ondersteuning en advies. De anti-pestcoördinator stemt de ondersteuning af met leerling, ouders, mentor en teamleider. Daarnaast maakt hij beleid en draagt hij met de mentor en teamleider zorg voor de registratie en acties die ingezet worden.